

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Exercitia Spiritualia Ad Mentem Et Normam D. Ignatii

Conscripta & Adaptata Usui Personarum Ecclesiasticarum Pro sacra solitudine singulis annis ineunda, & in octo vel decem dies protrahenda

Maffei, Pietro Antonio

Augsburg ; Regensburg, 1740

VD18 80488137

Historia octava Pro Meditatione octava De inferno.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60293](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60293)

nos condemnare, sed optet, ut nos præ-
 visis jaculis cautè & maturè subtrahamus;
 qui altâ inclamat voce: attende, cave ti-
 bi, fuge; utique non cupit ferire, sed ma-
 gis ut ita monitus se subtrahat ictui:
*Dedisti metuentibus te significationem,
 ut fugiant à facie arcûs, ut liberentur
 dilecti tui. Psal. 59.* Væ illi, qui has ad-
 monitiones surdis præterit auribus, qui
 blandas has voces misentis Dei non au-
 dit, cogetur expavescere ad horrida toni-
 trua judicantis, & condemnantis Judicis
 Divini.

Historia octava

Pro Meditatione octava.

De Inferno.

OPrimè sensit, & judicavit ille, qui aje-
 bat duos tantummodò carceres in
 urbibus Catholicis construendos esse, se-
 cundum tamen primò longè ampliorem:
 Primus cederet illis, qui non credunt, &
 ipsum infernum eliminant, vel saltem pœ-
 nis infernalibus perennitatem denegant;
 secundus isque longè largior stultis, quo-
 rum infinitus est numerus, quales revera
 sunt omnes illi, qui credunt, vel saltem se
 firmiter credere ajunt inconcussas fidei
 nostræ veritates; & ita vivunt, quasi ni-
 hi

hi

hil crederent, & has pro fabulis anilibus, vel puerorum terriculis haberent. Et reapse, poteritne sollemnior stultitia excogitari, quàm firmissimè credere, & pro re indubitata habere, quodvis grave peccatum æternis puniri flammis, & tamen se dato studio sæpe ob leviculam, momentaneam, foedamque tantùm voluptatulam impiare, & evidenti periculo has poenas æternas incurrendi se temerariè exponere? Binos ex hoc ingenti stultorum numero, qui tamen diversum stultitiæ suæ sortiti exitum, tibi propono. Historiam narrat Joannes Rho *P. I. Exempl. 20. Juorum Sabbath.*

In celebri Belgii Academia familiariter sibi in uno eodémque contubernio convivebant Juvenes duo, studiorum causa eò missi; cùm autem Historicus eorum nomina non exprimat, nos ad vitandam confusionem, unum sat congruè vocabimus *Verrem*; ejus socio nomen *Mariani* imponemus, quod licèt minimè mereatur, tamen illi aliquo modo congruere potest ob quotidianam, quamvis exilem erga Beatissimam Virginem devotionem, originem suæ conversionis, ac salutis. Erat par sociorum intimè conjunctorum unius genii, unius moris & amoris: ambo iisdem dediti vitiis, & mancipati sceleribus; Scholæ, quas frequentabant, erant prostibula & lupanaria; libri, quos pervolvebant,

bant, chartæ lusoriæ; studium, cui dies, noctesque consecrabant, lusus varii; talentorum suorum occupatio, & applicatio indefessa, amores non tantum vani, ac prophani, sed etiam vetiti, ac foetidi, convivia, choreæ, conventicula, in quibus Bacco & Veneri lautè litabatur: nec soli perire cupiebant; hinc socios scelèrum aucupabantur, quos secum in commune traherent exitium. Spernebant, & deridebant in aliis sibi dissimilibus probitatem, modestiam, & devotionem erga superos; stultis illos annumerandò ut qui florem Juventutis, & primævi sanguinis salientem ardorem, tetrico ac frigido cinere sopiri, extinguere, & glaciale pruina decoqui sinerent; atque his artibus, scandalosis sarcasmis, & pessimis exemplis juvenes à cultu Numinis, & virtutis retrahebant, pejores filiis Heli, qui suis sacrilegiis homines quidem à sacrificiis absterrebant, & retrahebant, non tamen ad similia suis sacrilegia alliciebant, & pertrahebant; & tamen erat peccatum puerorum grande nimis coram Domino. 1. Reg. c. 2.

Celebrantur ludi Saturnales, tristes cæcæ gentilitatis reliquiæ; coryphæi in his esse volebant Verres, & Marianus, nobile par fratrum: transacta inter choreas, saltus, pocula, lascivas cantilenas, larvatas circumcursationes integra die, vesperi se receperunt in domum aliquam infamem, ubi

ubi cupiditatibus suis fræna laxarent nocte illâ infauſtâ, & nefâſtâ. Jam ferè ad dimidium noctis peruentum erat, cum Marianus Verrem monet, tempus eſſe tandem domum revertendi, noctem jam proceſſiſſe, ſe jam nauſcare has delicias nimium protractas, gaudia in tædia abiviſſe ſe magis ſomno, quàm ulterioribus delectationibus indigere, quietem ſibi fore jam delectationem maximam. Abi in malam crucem, reſpondet Verres: ego verò hinc non diſcedam, niſi ſuauitatibus & deliciis iſtis collo tenus oppletus, & uſque ad nauſeam ſatur: hæc Verres ignorans jam gladium Divinæ vindictæ ex tenui filo pendulum capiti ſuo imminere, certam mox cuspide ſuâ perniciem allaturum.

Hæſit Verres; diſceſſit Marianus, qui domum appulſus, ſine mora ſe veſtibus exuere, & ad capiendam quietem diſponere incipit; interim breviter diſquirenti, quomodo diem præteritum tranſegiffet, incidit, ſe penſum ſuum quotidianum, recitationem corollæ Marianæ, quam hætenus nunquam intermiſiſſet, divinæ Virgini necdum perſolviſſe: luçtabatur non ſolum cum ſomno, ſed ſecum ipſo, an penſum hoc differendum, & cras duplicatum, an verò nunc, non obſtante laſſitudine & ſomnolentiâ, meliore quo quidem tunc poterat modo ſolvendum eſſet, ut piam
con-

consuetudinem hæctenus, etiam quando liberaliùs genio indulserat nunquam interruptam, etiam nunc haud violaret: Vicit pietas qualiscunque in Virginem Matrem, etiam inter scelera non extincta: arripit precatoriam corollam, titubante, & exerrante gressu in cubiculo deambulat; balbutit lingua, somno gravantur oculi, nictant palpebræ, orationem hiulcam interpolant crebri singultus, & oscitationes; nullæ unquam preces Mariano longiores visæ sunt, nec molestiores, & languidiores, quàm istæ.

His ita deproperatis, & deblateratis somno ebrius se temerè in lectum infundit; sed vix clauserat oculos, cum hos iterum recludi iubet importuna, & sonora ad januam diligenter oppessulatam pulsatio. Quis pulsar, exclamat Marianus; responsionis loco, vehementiùs iteratur pulsatio. Enimverò Marianus indignabundus, quis tam crudus & importunus, tempore tam inepto quietis tam necessariæ, & vix coeptæ turbator? quanta hæc audacia? quanta inurbanitas? tandem insonat nota vox Verris sui socienni individui ita respondentis: rumpe moras, aperi; ego sum; an me non nôsti? si cunctaris, etiam te invitò & reluctante, vi intrabo. Bilem Mariano movit tam arrogans Verris responsio; bene habet, replicat Marianus, ergo nec pedem lecto efferam, ingrediere

si potes, etiam in gratiis meis: vix hæc elocutus videt etiam clausâ janvâ ingredientem, & ad se accedentem Verrem, longa, & ad pedes usque deflua veste talarî indutum, sed pullatâ.

Impalluit ad hoc spectaculum Marianus, pavore gelidus oculis in Verrem, & ejus exoticum vestitum defixis, modûmque in cubiculum clausum ingrediendi perpendens hæsit elinguis & attonitus, nec verbum proferre ausus: unde Verres, quis te, inquit, stupor occupat? an in statuam obrigivisti? cur non loqueris? an me non amplius nôsti paulò antè à me digressus? resumptis tandem animis Marianus: vox, vultus, gestus, inquit, te quidem Verrem esse indicant, sed imperceptibilis tuus in hoc cubiculum ingressus, & atrata hæc tua toga te aut magum, aut umbram avernalem esse demonstrant.

Non abs re, replicat Verres; audi, jam nunc tibi exponam meam infelicitatem, & tuam felicitatem. Illa ipsa hora, qua me in maledicta illa, & æternùm maledicenda domo reliquisti, numerus nostrorum peccatorum constitutus, completus, tempus pœnitentiæ agendæ præfixum, impletum erat: ambos nos volebant accusatores diaboli sibi à Divina nemesi adjudicari, & tradi, intercessit pro te, tunc Marianas preces deproperante, Divina mater apud filium, ajens, rem indignam esse,

se, ut ille, qui eo ipso tempore suam imploraret opem in mortis articulo, subitaneâ & improvisâ morte extinctus, ad infernum abriperetur; indulgendum potius ipsi adhuc esse ad poenitentiam agendam temporis aliquid, se vadem fore, reum Marianum suis partibus non amplius defuturum, sed avidissimè hoc tempus acceptabile arrepturum, & ad salutem procurandam impensurum. Dilata pro te sententia, tibi facta gratia; quid enim denegat Filius Divinus Divinæ, & supplicanti Matri? in me omni Patrono, cum nullum mihi unquam conciliare studuerim, & patrocinio destitutum, lata, & mox executioni data est rigidissima, sed simul justissima sententia: nam tandem peccando non tam satur quàm fessus, domum per illam angiportum, viæ compendium facturum, revertabar; cum ipsi dæmones, quorum arbitrio jam traditus eram, ibidem mihi spiritum intercluserunt, & in momento animam corpore extrusam ad inferos deportaverunt: ut his fidem adhibeas, vide, contremisce, exhorresce; his dictis dilacerata ante pectus ferali togâ se undique flammis involutum, & vivum inferni titionem Mariani oculis spectandum exhibuit, quem hic portaculis infernus ita attonuit, ut crederet ipsum suum cubiculum in verum infernum fuisse mutatum. Sed mox cum infernali in

(F 2)

hor-

horrendos, & desperationis plenos eulatus erumpente spectro evanuit, intolerabili post se relicto foetore.

Marianus semimortuus jam non de capiendo somno, sed de mutanda, & quidem sine mora in melius vita seriò cogitans, in genua inter uberes lachrymas provolutus, imprimis millenas gratias liberatrici Virgini persolvit, subinde promittit ac sanctè spondet, se quàmprimum Deo dante & Virgine, cui omnia deberet, & posterum debiturus esset, adiuvante, seriâ, rigidâ, diuturnâ, & totius vitæ tempus adæquaturâ pœnitentiâ, scelera commissa expiaturum, & in seipso severè castigaturum.

Dum ista secum agit, insonat consuetâ RR. Patrum divi Francisci, quos reformatos dicunt, campanulæ, ad preces matutinas media nocte decantari solitas Religiosos illos evocans. Campanulæ tinnitum Dei se vocantis vocem interpretatus Marianus, quid moror, inquit, quid de modo vitam emendandi & dignos pœnitentiæ fructus agendi, ac colligendi necum disputo? hunc mihi indicat sonora piæ campanulæ lingua: non sum surdus, non renuo, non obduro ampliùs cor meum; sequor vocantem Deum: convolo ad Divi Francisci Seraphici Religiosos filios, cum ipsis sub crucis & pœnitentiæ lacero vexillo usque ad ultimum vitæ halitum militaturus,

turus, & contra mundum perfidum, carnem rebellem, diabolum mendacem, & omnium hostium pessimum, infestissimum me ipsum pio, & nunquam extinguendo odio depugnaturus: ad claustrum, ad tutissimum salutis portum me recipio. Rebellem cœlesti lumini se reddidisset Marianus, si non concubiâ adhuc nocte, & antequam dilucesceret, ad monasterium cucurrisset, & ardentissimis votis, inter lachrymas, & suspiria à superiore non tantum in monasterium, sed ipsum etiam sacrum Ordinem recipi in terram prostratus petiisset, recensendo ea omnia sincerè quæ secum acta fuerant.

Superior cautus ac prudens tanti momenti, negotium præcipitare noluit, non ignarus, mille subin dolos, fraudes, & mendacia sub ejusmodi simulatis conversionibus, & votis latere, vel si vera etiam essent, agi ejusmodi filios prodigos, & perditos, carnis mancipia certis cæcis, licet piis æstis, & impetibus, qui tamen nihil soliditatis aut constantiæ habeant, & instar certorum igneorum phænomenorum in aëre crepent, ac pravæ consuetudinum catenis facilè in antiqua vitia & sordes retrahantur.

Dum igitur Marianum adhuc suspirantem & flentem in Monasterium admittit, duos è suis Religiosis viros graves, & doctos mox mittit exploratum, num iis, quæ

narraverat, & affirmaverat specialiter de suo infelice socio Marianus, veri aliquid subesse ex indicatis signis & vestigiis deprehendatur: qui paulò post domum reversi suo Superiori retulerunt, & testati sunt, se in dicto angiportu invenisse Veris cadaver horridum, torridum, carbonis instar nigrum, maculis igneis hinc inde distinctum, in angustum angulum vi intrusam, facie torvâ, tumidâ, & collo in tergo monstrosè obtorto; quod horrorem etiam à longè aspicientibus incutiebat. Quibus auditis Marianus in Monasterio retentus, & postquam consuetam annuam probationem summo fervore exantlavit, per solennia vota sacro Ordini adscriptus, ac subinde ad convertendos paganos, ut scribitur, missus, ut ferventissimus Apostolus ac Missionarius suis laboribus & ærumnis immortalis est: atque ita DEus nobis ob oculos ponere voluit duo exempla, unum suæ rigidæ justitiæ; alterum suæ inexhaustæ misericordiæ, & pietatis maternæ Divinæ Virginis. Hic illud impletum est *Matth. c. 24. Unus assumetur, & alter relinquetur.*

Unius animæ damnatæ apparitio, eaque transvolans ac brevis tantam vim habuit, ut hominem vitiis innutritum & aurium tenus immersum ruptis longæ consuetudinis ferreis vinculis, ad frugem & meliorem vitam converteret; tu ergo, ne

in peccata ruas, assuece identidem ob
 mentis oculos tibi ponere inferni flam-
 mas, quæ te illuminent in tenebris, &
 umbra mortis in hoc mundo sedentem, ad
 dirigendos pedes in viam pacis & salutis:
*Descendant in infernum viventes, ut non
 descendant morientes*: monitum erat S.
 Gregorii. Attenta harum flammæ con-
 sideratio frigido cor tuum constringet ti-
 more, qui omnem infrunitæ concupiscen-
 tiæ extinguet ardorem.

Fortassis tibi persuadebis, sufficere ad
 obtinendam salutem, si magnâ in Virgi-
 neam Matrem conceptâ fiduciâ stato, ac
 quotidiano aliquo obsequio eam tibi de-
 vincire studueris, adducto in exemplum
 Marianô; confirmare hoc fortè conaberis
 communi SS. Patrum sensu, & asserto,
 virgini devotum servum perire non posse
 æternum, ex horum numero S. Bonaven-
 tura in *Psalt. Virg.* sic loquitur: *Qui
 habuerit characterem Mariae, notabitur
 in libro vite.* Sed adverte, sufficet, & ef-
 ficet, ut salutem consequaris, si fuerit
 devotio erga Beatissimam Virginem vera,
 sincera, & genuina, si secum trahat seriam
 & veram pœnitentiam, prævæ vitæ mu-
 tationem in meliorem, qualem vidisti fui-
 se devotionem Mariani: genuina devotio
 erga Beatissimam Virginem tuetur & pro-
 tegit peccatores, ut pœnitentiam agant,
 ut convertantur & vivant, non ut eò au-

daciùs peccent, & in peccatis hæreant; Proinde si tu aures occludas Divinis inspirationibus, internis te moventis & vocantis Dei vocibus, quas tibi à Deo impetrat misericordiæ Mater, tua devotio Mariana, qua te cœlum speras empturum moneta est adulterina, falsa, nullius pretius valoris, mera deceptio, & illusio est. Quis divinaverit, an Marianus salutem æternam fuisset consecutus, & non potius æternum periisset, si surdis auribus transire permisisset sonoram illam Dei, Verrem punientis vocem, vel potius illud Divinæ nemesis tonitru, quod Mariano Maria impetrare, & ita ejus erga se constantem affectum remunerari dignata est.

Historia Nona.

Pro nona Meditatione.

De Peccatis Venialibus.

Solum in curiis & tribunalibus prophanis hujus mundi locum habet regula illa: *De minimis non curat Prætor*; Non autem in curia cœlesti, & sacris Christi tribunalibus. Causa hujus diversitatis est clara, nam onus Judicium prophanorum esset intolerabile, si propter quamlibet festucam, propter quodvis minimum fastidi-